

Xây dựng văn bản quy phạm pháp luật đáp ứng yêu cầu quản lý biến đổi khí hậu

○ NGUYỄN LINH

Bộ Tài nguyên và Môi trường

Biến đổi khí hậu đang tác động mạnh mẽ tới nước ta, nếu không có các biện pháp quản lý, ứng phó hiệu quả sẽ gây hậu quả khôn lường, ảnh hưởng đến phát triển bền vững đất nước. Trước tình hình đó, Cục Biến đổi khí hậu đã tăng cường năng lực hoàn thiện thể chế, nâng cao hiệu quả quản lý; phối hợp chặt chẽ, hiệu quả với các bộ, ngành và địa phương, triển khai hiệu quả hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu.

Triển khai hiệu quả các nhiệm vụ

Cục BĐKH tập trung hoàn thành dự thảo Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH và thực hiện Thỏa thuận Paris giai đoạn 2021-2030 của Bộ TN&MT; Báo cáo cập nhật hai năm một lần (lần thứ ba) của Việt Nam cho Công ước Khung của Liên hợp quốc về BĐKH (BUR3), bao gồm: Kiểm kê quốc gia khí nhà kính (KNK) cho năm cơ sở 2016; kết quả giảm phát thải KNK từ mất rừng và suy thoái rừng. Cập nhật thông tin dữ liệu về BĐKH trong nước và thế giới để phục vụ cho công tác QLNN về BĐKH; phối hợp với các cơ quan xây dựng Hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về BĐKH; định kỳ xây dựng các bản tin về BĐKH, bảo vệ tầng ô-dôn.

Các nhiệm vụ quan trọng được Cục triển khai theo đúng kế hoạch đề ra trong năm 2020, diễn hình như: Thiết lập Hệ thống giám sát và đánh giá các hoạt động thích ứng với BĐKH; đánh giá hiện trạng phát thải KNK ở Việt Nam; xây dựng danh mục và cập nhật các hệ số phát thải phục vụ kiểm kê quốc gia KNK; đánh giá xu thế phát thải KNK của cơ sở

sản xuất có mức phát thải KNK lớn để xây dựng danh mục các cơ sở phát thải KNK lớn; điều tra, khảo sát lượng tiêu thụ chất HFC trong lĩnh vực phục vụ xây dựng hệ thống thông tin, dữ liệu và các chất làm suy giảm tầng ô-dôn và kế hoạch loại trừ các chất HFC tại Việt Nam; xây dựng tiêu chuẩn quốc gia sản phẩm xốp sử dụng chất trợ nở có tính cháy - yêu cầu kỹ thuật; đánh giá hiệu quả của hoạt động ứng phó với BĐKH tại ĐBSCL, đề xuất giải pháp ưu tiên phát triển bền vững.

Cục phối hợp chặt chẽ với các địa phương để rà soát việc thực hiện các nhiệm vụ được giao tại Nghị quyết số 120/NQ-CP, Quyết định số 417/QĐ-TTg và Chỉ thị số 23/CT-TTg về phát triển bền vững ĐBSCL thích ứng với BĐKH; tổng hợp báo cáo đánh giá tình hình thực hiện Chiến lược quốc gia và kế hoạch hành động về BĐKH. Điều phối và triển khai các nhiệm vụ thuộc Chương trình mục tiêu ứng phó với BĐKH và tăng trưởng xanh giai đoạn 2016-2020. Hướng dẫn, hỗ trợ các bên tham gia trong quá trình xây dựng, thực hiện dự án theo Cơ chế CDM; đôn đốc các bên tham

gia dự án CDM thực hiện chế độ báo cáo định kỳ theo quy định. Kiểm tra về tình hình chấp hành pháp luật về BĐKH, việc thực hiện Thỏa thuận Paris, việc tuân thủ quy định hiện hành trong nước và quốc tế đối với dự án CDM; kiểm tra, giám sát tình hình thực hiện các dự án, nhiệm vụ về BĐKH tại các địa phương có liên quan; phối hợp với một số địa phương (tỉnh Quảng Bình và Hà Tĩnh) về việc tham gia Dự án Hỗ trợ Việt Nam thực hiện Thỏa thuận Paris về BĐKH.

Thực hiện nhiệm vụ của cơ quan đầu mối, Cục tham mưu trình Bộ tham gia với Bộ Kế hoạch và Đầu tư hoàn thiện phương án thành lập và xây dựng Quy chế hoạt động Hội đồng điều phối vùng ĐBSCL để có cơ sở trình Thủ tướng Chính phủ ban hành. Tham gia nội dung đối với các nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao các bộ, ngành, địa phương thực hiện gồm: Quy hoạch vùng ĐBSCL theo phương pháp tích hợp đa ngành; đề án xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu liên ngành về ĐBSCL phục vụ phát triển bền vững và thích ứng với BĐKH giai đoạn 2020-2024;

huy động kinh phí thực hiện Nghị quyết số 120/NQ-CP và các dự án vùng ĐBSCL; xây dựng Chương trình đầu tư công hỗ trợ vùng ĐBSCL giai đoạn 2021-2025; Chương trình tổng thể phát triển nông nghiệp bền vững ĐBSCL thích ứng với BĐKH.

Phối hợp với các bộ, ngành, địa phương liên quan để điều phối và triển khai các nhiệm vụ thuộc Chương trình mục tiêu ứng phó với BĐKH và tăng trưởng xanh giai đoạn 2016-2020. Cụ thể, đã rà soát, góp ý đối với Kế hoạch hành động ứng phó với BĐKH giai đoạn 2021-2030, báo cáo Đánh giá khí hậu, Kế hoạch chi tiết thực hiện Thỏa thuận Paris về BĐKH của các bộ, địa phương, làm cơ sở ban hành và triển khai thực hiện. Đối với các dự án đầu tư, Cục đã phối hợp và kịp thời trả lời các vướng mắc phát sinh trong quá trình triển khai dự án, đẩy nhanh tiến độ giải ngân đối với các nhiệm vụ.

Đối với các đơn vị trực thuộc Bộ, phối hợp với Viện Khoa học KTTV, BĐKH thực hiện các nhiệm vụ về: Cập nhật Kịch bản BĐKH, nước biển dâng cho Việt Nam; cập nhật Kế hoạch hành động quốc gia ứng phó với BĐKH; Đánh giá khí hậu quốc gia; xây dựng cơ sở dữ liệu về BĐKH của Việt Nam; Tổng cục Quản lý đất đai thực hiện nhiệm vụ rà soát, cập nhật yếu tố BĐKH vào quy hoạch sử dụng đất làm cơ sở lập quy hoạch sử dụng đất cấp quốc gia đến năm 2030. Đặc biệt, thực hiện nhiệm vụ “Xây dựng tài liệu, phổ biến kiến thức và kỹ năng nhằm nâng cao trách nhiệm của cộng đồng về: Thích ứng với BĐKH, giảm nhẹ phát thải KNK; cơ hội của BĐKH; Thỏa thuận Paris, cơ hội và thách thức của Việt Nam cũng như các nỗ lực cùng cộng đồng quốc tế bảo vệ

hệ thống khí hậu Trái đất”, cán bộ Cục đã chủ trì tổ chức các hội nghị phổ biến kiến thức về BĐKH và kỹ năng ứng phó với BĐKH cho đại diện sở, ban, ngành, đoàn thể, tổ chức chính trị - xã hội tại các tỉnh Miền núi phía Bắc.

Bên cạnh một số kết quả đạt được, một số chính sách văn bản về BĐKH của các bộ, ngành còn chồng chéo và chưa có sự kết nối, bổ trợ cho nhau; cơ sở dữ liệu quốc gia về BĐKH chưa hình thành, thiếu cơ chế chia sẻ, cung cấp thông tin; tổ chức bộ máy và công tác QLNN về BĐKH vẫn chưa rõ rệt ở nhiều địa phương; nhiệm vụ điều phối chung còn chưa kịp thời, thiếu các thiết chế quản lý hoạt động thích ứng với BĐKH. Nguồn lực ứng phó với BĐKH còn hạn chế, phân tán từ nhiều nguồn, cơ chế phân bổ vốn cho BĐKH còn bất cập; chưa có cơ chế, thể chế tài chính có tầm chiến lược, dài hạn để đón đầu, thu hút nguồn lực tài chính và sự hỗ trợ công nghệ.

Giải pháp và nhiệm vụ trọng tâm năm 2021

Cục tiếp tục hoàn thiện thể chế, chính sách và chiến lược về BĐKH, ưu tiên nghiên cứu, xây dựng các văn bản, chính sách và pháp luật, các tiêu chuẩn và quy chuẩn để đáp ứng yêu cầu quản lý về BĐKH, tiến đến việc đề xuất xây dựng Luật BĐKH trong thời gian tới. Cán bộ, công chức tăng cường năng lực trong xây dựng các văn bản QPPL về BĐKH. Cập nhật các thông tin, dữ liệu mới nhất ở trong nước và quốc tế về BĐKH, phối hợp hoàn thiện hệ thống cơ sở dữ liệu về BĐKH của Việt Nam để góp phần phục vụ cho công tác QLNN về BĐKH.

TS. Tăng Thế Cường, Cục trưởng Cục BĐKH cho biết, sẽ tăng cường vai trò QLNN ở trung ương và địa phương trong bối

cảnh ngày càng hiệu nhiệm vụ ứng phó với BĐKH. Cục phối hợp theo dõi, đôn đốc, kiểm tra đặc biệt là thực hiện các dự án, nhiệm vụ về BĐKH của các bộ, ngành, địa phương. Tiếp tục chủ động đề xuất, đàm phán dự án, nhiệm vụ nhằm thu hút nguồn lực tài chính, công nghệ từ đối tác, các thành phần kinh tế trong và ngoài nước phục vụ cho công tác ứng phó với BĐKH. Đề xuất nội dung Chương trình KHCN phục vụ phát triển bền vững ĐBSCL thích ứng với BĐKH, nhằm triển khai hiệu quả Nghị quyết số 120/NQ-CP.

Xây dựng Thông tư quy định việc xây dựng và thực hiện dự án theo Cơ chế tín chỉ chung (JCM) trong khuôn khổ hợp tác về Tăng trưởng các-bon thấp giữa Việt Nam - Nhật Bản, trình Bộ trưởng ban hành. Xây dựng dự thảo các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ: Ban hành Hệ thống giám sát và đánh giá hoạt động thích ứng BĐKH, trình Bộ trình Thủ tướng Chính phủ; phê duyệt Đề án phát triển thị trường các-bon tại Việt Nam; phê duyệt Chương trình Hỗ trợ thực hiện Đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC) của Việt Nam.

Tập trung xây dựng cập nhật Chiến lược quốc gia về BĐKH giai đoạn 2021-2050 theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ. Đồng thời, phối hợp với các bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện các nhiệm vụ và đánh giá tình hình thực hiện Nghị quyết số 120/NQ-CP. Triển khai các nhiệm vụ thực hiện Kế hoạch quốc gia thích ứng với BĐKH (NAP) giai đoạn 2021-2030, nhiệm vụ thực hiện NDC. Tiếp tục phối hợp với cơ quan liên quan hoàn thiện cơ sở dữ liệu về BĐKH của Việt Nam; cập nhật thông tin liên quan phục vụ cho công tác QLNN về BĐKH. ■